

Спільна заява Міжнародної конференції щодо Чорнобиля

Київ, 26 квітня 2026 року

Ми, учасники Міжнародної донорської конференції щодо Чорнобиля, зібравшись у Києві з нагоди 40-х роковин Чорнобильської трагедії, підтверджуємо нашу спільну відданість ядерній безпеці, захисту довкілля та міжнародному співробітництву.

Ми вшановуємо мужність, жертвність і самовідданість ліквідаторів Чорнобильської катастрофи, чії дії були вирішальними для пом'якшення її наслідків і захисту мільйонів життів.

Ми вітаємо резолюцію Генеральної Асамблеї ООН A/RES/80/111 під назвою «Посилення міжнародного співробітництва та координації зусиль для вивчення, пом'якшення та мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи», ухвалену 10 грудня 2025 року, а також доповідь Генерального секретаря A/80/395 під назвою «Тривала спадщина Чорнобильської катастрофи».

Ми також вітаємо рішення ЮНЕСКО 224 EX/30, ухвалене 22 квітня 2026 року з метою вшанування 40-х роковин Чорнобильської трагедії, в якому підкреслено необхідність збереження пам'яті, передачі знань і підвищення обізнаності про ризики для нинішніх і майбутніх поколінь.

Через сорок років після Чорнобильської катастрофи її спадщина залишається глобальною відповідальністю. Сьогодні ця спадщина зазнає нових ризиків через агресивну війну Росії проти України.

Ми висловлюємо серйозне занепокоєння у зв'язку із пошкодженням Нового безпечного конфайнменту (НБК) на Чорнобильській атомній електростанції, спричиненим 14 лютого 2025 року ударом російського безпілотника, що створює серйозні ризики для ядерної безпеки та довгострокової структурної цілісності об'єкта.

Ми наголошуємо, що своєчасне та повне відновлення НБК є критично важливим для забезпечення ядерної безпеки та захисту значних міжнародних інвестицій, здійснених протягом десятиліть.

Ми рішуче засуджуємо атаки Росії на цивільну інфраструктуру України, включно з об'єктами, пов'язаними з ядерною сферою, і підтверджуємо, що ядерна безпека ніколи не повинна бути під загрозою.

Ми твердо наголошуємо, що всі сторони збройного конфлікту, включно з державою-агресором, зобов'язані суворо дотримуватися міжнародного права, зокрема міжнародного гуманітарного права, і мають категорично утримуватися від будь-яких дій, які завдають шкоди або знищують атомні електростанції.

Будь-які такі дії можуть становити грубе порушення міжнародних стандартів ядерної безпеки та міжнародного гуманітарного права. Вони несуть ризик вивільнення небезпечних сил і можуть спричинити серйозну, широкомасштабну та довготривалу шкоду цивільному населенню.

Ми вітаємо значні зусилля України у співпраці з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР), а також іншими партнерами, включно з ЄС, країнами G7, ООН та іншими міжнародними організаціями, щодо мобілізації міжнародної підтримки для відновлення НБК.

Ми й надалі розглядатимемо можливості надання фінансових внесків, включно з новою або додатковою підтримкою, і закликаємо партнерів робити внески відповідно до їхніх національних процедур і можливостей для своєчасної мобілізації необхідних ресурсів.

Ми визнаємо, що агресивна війна Росії спричинила руйнівний вплив на енергетичну інфраструктуру та ядерну безпеку – ключові складові європейської безпеки та глобальної стабільності, і тому потребує скоординованої міжнародної відповіді, особливо з огляду на постійні ризики, пов'язані з триваючою окупацією Запорізької атомної електростанції.

Ми закликаємо до посилення спільних дій для припинення ядерного шантажу з боку Росії та недопущення повернення ядерних загроз у глобальну політику. Росія має бути притягнута до відповідальності, а глобальні норми щодо недопущення ядерного залякування – дотримані.

Ми продовжимо тісну координацію, зокрема через існуючі міжнародні механізми, для забезпечення ефективного виконання узгоджених заходів.

Ми підтверджуємо нашу спільну відповідальність за забезпечення довгострокової ядерної безпеки та захисту Чорнобильського об'єкта шляхом скоординованих міжнародних зусиль.

Ми вітаємо Меморандум про взаєморозуміння між Міжнародним агентством з атомної енергії та Урядом України щодо співпраці у сфері підтримки відновлення України, підписаний 10 липня 2025 року в Римі на полях Конференції з відновлення України 2025 року, як важливу рамку для посилення співпраці на підтримку відновлення України. Ми наголошуємо на важливості його своєчасної та ефективної імплементації та заохочуємо подальшу співпрацю в цьому напрямі, зокрема в контексті підготовки до Конференції з відновлення України 2026 року в Республіці Польща.